

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

10 ביולי 2017

1147

ט"ז בתמוז התשע"ז

עמוד

הצעת חוק חסימת מספר טלפון לשם מניעת ביצוע עבירות, התשע"ז–2017 1210

הצעת חוק חסימת מספר טלפון לשם מניעת ביצוע עבירות, התשע"ז-2017

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;¹
"חוק התקשורת" – חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982;²
"חסימת מספר טלפון" – חסימת הגישה של מספר הטלפון לרשת תקשורת של מפעיל סלולרי;
מאגר נתוני זיהוי (תקשורת) – כמשמעותו בסעיף 7(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח-2007;³
"מחזיק" – המשתמש במספר טלפון לצורך קבלת שירותי בזק, אף אם אינו מנוי;
"מנוי" – מי שהתקשר עם מפעיל סלולרי בהסכם התקשרות למתן שירותי בזק;
"מספר טלפון" – כהגדרתו בסעיף 5א לחוק התקשורת;
"מסרון" (SMS) – כהגדרתו בסעיף 5ב(ו) לחוק התקשורת;
"מפעיל סלולרי" – מי שנותן שירותי רדיו טלפון נייד מכוח רישיון כללי לפי חוק התקשורת;
"עבירה" – כל אחת מאלה:

- (1) עבירה לפי סעיפים 205א או 205ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977;⁴
- (2) עבירה לפי סעיפים 13, 14 או 21 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;⁵
- (3) עבירה לפי סעיפים 7 או 8 לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים התשע"ג-2013;⁶

ד ב ר י ה ס ב ר

אלה מתבצעות תוך הסתרת הזהות של המבצע, למשל בדרך של פרסום מספר טלפון שאין לגביו בעלים רשום (קו טלפון שהתשלום בעבורו נעשה מראש במסגרת מסלול "פריפיד"), מה שמקשה לעתים להגיע אל הגורם העומד מאחורי הפרסום ולהעמידו לדין.

הצעת החוק מבקשת לעגן בחקיקה כלי להתמודדות עם התופעה האמורה, באמצעות הסמכה למתן צו המורה למפעיל סלולרי לחסום את הגישה של מספר טלפון שקיים יסוד סביר להניח שמשמש לצורך ביצוע עבירות כאמור, לרשת התקשורת הסלולרית שלו.

סעיף 1 מוצעות הגדרות למונחים שנעשה בהם שימוש בחוק המוצע.

כללי בשנים האחרונות נפוצה בישראל תופעה של שימוש במכשירי טלפון סלולריים לצורך ביצוע עבירות שונות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן – פקודת הסמים), ולפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013 (להלן – חוק המאבק).

המדובר בעבירות של פרסום שירותי זנות לפי חוק העונשין; עבירות ייצוא, ייבוא, סחר, או אספקה של סמים וכן עבירות של תיווך או הדחת קטין לשימוש בסמים, לפי פקודת הסמים ועבירות של איסור הפצת חומר אסור או הדחת קטין לשימוש בחומר אסור לפי חוק המאבק, עבירות

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 72.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש מס' 27, עמ' 526.

⁶ ס"ח התשע"ג עמ' 221.

”צו חסימה מינהלי” – צו לחסימת מספר טלפון, לפי סעיף 2;

”צו חסימה שיפוטי” – צו להארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי או צו לחסימת מספר טלפון, לפי סעיף 3;

”קצין משטרה מוסמך” – קצין משטרה בדרגת ניצב משנה ומעלה;

”שירותי בזק” – כמשמעותם בחוק התקשורת;

”תובע” – כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח מושלב], התשמ”ב-1982,⁷ וכן קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה שהסמיק לעניין זה המפקח הכללי של משטרת ישראל.

2.

(א) היה לקצין משטרה מוסמך יסוד סביר להניח כי מספר טלפון משמש לביצוע עבירה וכי יש יסוד סביר לחשש שימשיך לשמש לביצוע עבירה אם לא ייחסם באופן מיידי, רשאי הוא לתת צו המורה למפעיל הסלולרי שעמו התקשר המנוי בהסכם התקשורת למתן שירותי בזק (בחוק זה – הסכם התקשורת) לחסום את מספר הטלפון לתקופה שיקבע בצו אשר לא תעלה על 30 ימים.

(ב) צו חסימה מינהלי יינתן רק לאחר שנמסרה למחזיק או למנוי הודעה על הכוונה למתן הצו (בחוק זה – הודעה) וניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בתוך 24 שעות ממועד מסירת ההודעה, באופן שיפורט בה; לעניין סעיף קטן זה יראו הודעה שנמסרה באמצעות שיחה, הודעה קולית או מסרון למספר הטלפון, כאילו נמסרה למחזיק או למנוי.

(ג) בצו חסימה מינהלי יפורטו מספר הטלפון שלגביו ניתן הצו ופרטי המנוי ככל שרשומים במאגר נתוני זיהוי (תקשורת), וכן תקופת תוקפו של הצו.

(ד) על החלטת קצין משטרה מוסמך בעניין צו חסימה מינהלי ניתן לעתור בתוך תקופת תוקפו של הצו, לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום.

3.

(א) בית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום רשאי, על פי בקשה בכתב של תובע, לצוות על הארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי לתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים, אם שוכנע כי חסימת מספר הטלפון חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה שבשלה הוצא הצו, ורשאי הוא לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן.

ד ב ר י ה ס ב ר

קולית או מסרון (SMS) למספר הטלפון, יראו אותה כאילו נמסרה למנוי או למחזיק (לסעיף קטן (ב)).

בצו חסימה מינהלי יפורטו מספר הטלפון שלגביו ניתן הצו ופרטי המנוי ככל שרשומים במאגר נתוני זיהוי (תקשורת) לפי סעיף 7(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-נתוני תקשורת), התשס”ח-2007, וכן תקופת תוקפו של הצו (לסעיף קטן (ג)).

עוד מוצע להעניק זכות לכל מי שרואה עצמו נפגע מצו חסימה מינהלי לעתור על ההחלטה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום. מדובר בהחלטה מינהלית ועל כן בית משפט השלום ידון בה לפי כללי המשפט המינהלי המהותי (לסעיף קטן (ד)).

סעיף 3 מוצע כי בית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום יהיה מוסמך לצוות על הארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי לתקופה שלא תעלה על 60

סעיף 2 מוצע להסמיק קצין משטרה בכיר לתת צו המורה למפעיל סלולרי לחסום מספר טלפון של מנוי שעמו התקשר בהסכם התקשורת למתן שירותי בזק, במקרה שבו יש יסוד סביר להניח שמספר הטלפון משמש לביצוע עבירה כהגדרתה בסעיף 1 המוצע ויש יסוד סביר להניח שימשיך לשמש לביצוע עבירה אם לא ייחסם באופן מיידי (להלן – צו חסימה מינהלי). צו כאמור יהיה מוגבל לתקופה שלא תעלה על 30 ימים (לסעיף קטן (א)).

צו חסימה מינהלי יינתן רק לאחר שנמסרה למנוי או למשתמש במספר הטלפון אף אם אינו מנוי (להלן – מחזיק). הודעה על הכוונה לחסום את מספר הטלפון, וניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בתוך 24 שעות ממועד מסירת ההודעה, באופן שיפורט בה. נוכח החשיבות בהתמודדות עם עבירות כאמור בתוך פרק זמן מהיר ככל האפשר ומאחר שלעיתים לא ניתן לאתר את המנוי בתוך פרק הזמן כאמור מוצע לקבוע כי הודעה שנמסרה באמצעות שיחה, הודעה

⁷ ס”ח התשמ”ב, עמ’ 43.

(ב) הוגש כתב אישום בעבירה רשאי בית המשפט הדין בכתב האישום, על פי בקשת תובע, לתת צו המורה למפעיל הסלולרי שעמו התקשר המנוי בהסכם התקשרות לחסום את מספר הטלפון המשמש לביצוע העבירה או לצוות על הארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי, עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע, אם שוכנע כי חסימת מספר הטלפון חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה שבשלה הוצא הצו, ורשאי הוא לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן.

(ג) הוגשה לבית המשפט בקשה להארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יתקיים הדיון בבקשת ההארכה בהקדם האפשרי והצו המקורי יישאר בתוקפו לתקופה נוספת של 30 ימים מתום התקופה שעליה הורה קצין המשטרה המוסמך אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

(ד) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו חסימה שיפוטי אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות שהתגלו לאחר מתן הצו.

(ה) על החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתן לערער לבית המשפט שלערו, בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה.

לעניין בקשה למתן צו חסימה שיפוטי, יחולו הוראות אלה:

4. סדרי דין בבקשה למתן צו חסימה שיפוטי

- (1) הבקשה תוגש בכתב ותיתמך בהצהרה של קצין משטרה מוסמך;
- (2) המשיבים בבקשה יהיו המפעיל הסלולרי שעמו התקשר המנוי בהסכם התקשרות, וכן המנוי או המחזיק ככל שניתן לאתרום בשקידה סבירה;
- (3) הדיון בבקשה יתקיים במעמד המשיבים, ואולם בית משפט רשאי לתת צו חסימה שיפוטי במעמד צד אחד, אם הוא סבור שהמשיבים, כולם או חלקם, הוזמנו כדין ולא התייצבו לדיון;

(4) לשם החלטתו בבקשה רשאי השופט להיזקק לראיות אף אם אינן קבילות במשפט.

5. חומר חסוי

- (א) בדיון בבקשה למתן צו חסימה שיפוטי וכן בערעור על החלטת בית המשפט לפי הסעיף האמור, רשאי תובע לבקש לפרט או להציג לפני בית המשפט בלבד עובדות או מידע שעליהם הוא מבסס את טענותיו (בסעיף זה – חומר חסוי); בקשה לפי סעיף זה (בסעיף זה – בקשה לאי גילוי חומר חסוי) תוגש בכתב בצירוף נימוקים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 4 מוצע לקבוע את סדרי הדין הנוגעים להגשת בקשה להארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי או למתן צו לחסימת מספר טלפון בידי בית המשפט (להלן – צו חסימה שיפוטי). בין השאר, מוצע לקבוע כי המשיבים בבקשה יהיו המפעיל הסלולרי שעמו התקשר המנוי בהסכם ההתקשרות, וכן המנוי או המחזיק ככל שניתן לאתרום בשקידה סבירה. עוד מוצע לקבוע כי הדיון בבקשה יתקיים במעמד המשיבים, ואולם בית משפט רשאי לתת צו חסימה שיפוטי במעמד צד אחד, אם הוא סבור שהמשיבים, כולם או חלקם, הוזמנו כדין ולא התייצבו לדיון.

סעיף 5 מוצע לקבוע הסדר לעניין חומר חסוי בדיון בבקשה למתן צו חסימה שיפוטי וכן בערעור על החלטת בית המשפט בקשר לבקשה כאמור, וזאת בדומה להסדר הקבוע בסעיף 35 לחוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות, התשס"ה-2005. לפי המוצע, בית המשפט רשאי להיענות לבקשה לאי גילוי חומר חסוי

ימים, ויהיה רשאי לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן (לסעיף קטן (א)).

כמו כן, אם הוגש כתב אישום בעבירה כהגדרתה בסעיף 1 המוצע, רשאי בית המשפט הדין בכתב האישום להוציא צו לחסימת מספר הטלפון של מי שהוגש נגדו כתב האישום, עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע, וכן רשאי לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן (לסעיף קטן (ב)).

מוצע לקבוע כי אם הוגשה לבית המשפט בקשה להארכת תוקפו של צו חסימה מינהלי, יעמוד הצו בתוקפו למשך 30 ימים מתום התקופה שנקבעה בצו אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת (לסעיף קטן (ג)).

כמו כן מוצע להעניק זכות למי שרואה את עצמו נפגע מהחלטת בית המשפט לערער לפני ערכאת הערעור (לסעיף קטן (ד)).

(ב) בית המשפט רשאי להיענות לבקשה לאי גילוי חומר חסוי ולהסתמך על החומר החסוי, אם מצא כי גילוי בנכחות המשיבים עלול לפגוע בחקירה או באינטרס ציבורי חשוב אחר; החומר החסוי יסומן, יוחזר למבקש לאחר העיון והדבר יירשם בפרוטוקול.

(ג) בית המשפט יודיע למבקש ולמשיב על החלטתו בבקשה לאי גילוי חומר חסוי ורשאי הוא לקבוע שנימוקי ההחלטה, כולם או מקצתם, יהיו חסויים.

(ד) החליט בית המשפט שלא להיעתר לבקשה לאי גילוי חומר חסוי, רשאי המבקש להודיע כי הוא חוזר בו מהגשת החומר החסוי, ומשעשה כן לא יועמד החומר לעיון המשיבים והשופט יתעלם ממנו לצורך החלטותיו.

(ה) אם במועד הדיון בבקשה לאי-גילוי חומר חסוי היה תלוי ועומד גם הליך לפי סימן ג' בפרק ב' לחוק המעצרים בעניינו של חשוד בעבירה שבקשר אליה הוגשה הבקשה, לא יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד) ויחולו על הדיון בבקשה הוראות סעיף 15(ג) עד (ה) לחוק המעצרים.

(ו) החליט בית המשפט שלא להיעתר לבקשה לאי-גילוי חומר חסוי, רשאי תובע לערער על החלטת בית המשפט בעניין זה בתוך 15 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט אחד.

(ז) הודיע תובע לבית משפט שהחליט כאמור בסעיף קטן (ו) כי הוא שוקל להגיש ערעור כאמור באותו סעיף קטן, לא יעביר בית המשפט את החומר החסוי למשיבים עד להכרעה בערעור.

(ח) בדיון בערעור לפי סעיף קטן (ו) רשאי בית המשפט לעיין בחומר החסוי ולקבל פרטים נוספים מהתובע בלי לגלותם למשיבים.

6. מפעיל סלולרי יפעל למימושה של הוראה שניתנה בצו חסימה מינהלי או בצו חסימה שיפוטי, באופן מיידי ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד קבלתו.

7. השר לביטחון הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 6 מוצע לקבוע במפורש כי מפעיל סלולרי יפעל למימוש צו חסימה מינהלי או צו חסימה שיפוטי, באופן מיידי ולא יאוחר מ-24 שעות ממתן הצו. זאת, כדי להבטיח כי חסימת מספר הטלפון במקרים שבהם ניתן צו לפי ההסדר המוצע, תיעשה באופן מיידי.

סעיף 7 מוצע לקבוע כי השר לביטחון הפנים ממונה על חוק זה וכי הוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

1

ולהסתמך על החומר החסוי, במקרים שבהם גילוי החומר עלול לפגוע בחקירה או באינטרס ציבורי חשוב אחר. כמו כן מוצע כי אם החליט בית המשפט שלא להיעתר לבקשה, תהא המשטרה רשאית לחזור בה מהגשת החומר החסוי וכן לערער על החלטת בית המשפט לפני ערכאת הערעור. אולם במקרים שבהם במקביל לדיון בבקשה כאמור מתקיים גם הליך בעניין בקשת המשטרה לעצור חשוד באותן עבירות במעצר ימים, מוצע כי יחולו לעניין הגשת חומר חסוי הוראות סעיף 15(ג) עד (ה) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים), שבו דרך המלך היא הצגת ראיות לפני השופט בלבד, כדי למנוע שיבוש הליכי החקירה.

